

111 danske kirker som du skal se

Boganmeldelse

Af Klaus Bertelsen

Cand.mag., Museumsfaglig Afdeling, Den Gamle By, Aarhus

I serien "111 steder som du skal se" er der nu udgivet en håndbog om udvalgte danske kirker. Det er en udmærket serie, som med sin form giver den kulturhistorisk nysgerrige turist inspiration, tips og idéer til ferieturene i Danmark og Europa. Overordnet kunne man som læser ønske sig, at dette *skal* blev udfoldet mere klart: Hvordan kan det være, at jeg skal se netop disse 111 kirker? Forfatteren svarer til dels selv på spørgsmålet i sit forord ved at beskrive sin egen begejstring for sine favoritkirker i Danmark, og den begejstring kommer til udtryk i et flydende og nærværende sprog for læseren. Han udviser stor viden om hver eneste kirkes beliggenhed og selve kirkerummet, og det mærkes tydeligt, at han selv har været i hver en kirke. Derfor kan det undre, at gåturen fra parkeringspladsen og hen til selve kirken kun i ganske få tilfælde omtaler kirkegården. Den indgår dog i mange tilfælde som en del af kirkens samlede udtryk, og ofte vil der være en historisk forbundethed mellem de to steder i form af kristen symbolik, ligsten inde i kirken og ligsten på kirkegården, blomster i kirken plukket på kirkegården osv. Det er kun lykkedes at få øje på ganske få steder i bogen, hvor kirkegården omtales.

Bogen er illustreret med velkomponerede fotografier og er som i tiden før digitaliseringens epidemiske hærgen dristigt udstyret med klassiske turistguide-kontaktinformationer om åbningstider, entré, hjemmeside, mail-adresse til graveren og lignende. I en tid, hvor den gennemsnitlige levetid for en hjemmeside er 46 dage, før den bliver opdateret med nye informationer, ombrudt og redesignet. Absolut modigt af forfatteren.

Ingen ros uden ris. Alle kirker er nævnt med navn, men har hver især fået en undertitel, som kan være vanskelig at gennemskue. Om Knebel Kirke hedder det f.eks.: "Blødende på

en sky af guld", og Børglum Klosterkirke må leve med, at Børglum Stifts navnkundige bisp frem mod reformationen, Stygge Krumpen, forbigås i tavshed. Ja, det lokale bryghus har endda ladet brygge en øl opkaldt efter bispen.

Trods lidt malurt i et velskænket bæger er det blot at følge Carsten Bach-Nielsens afsluttende forord i bogen med hans kærkomne opfordring:

"Det er bare om at komme afsted. De ligger derude, som monumenter i byerne, perler i landskabet, pejlemærker for den kørende, den gående eller sejlene. God fornøjelse."

Carsten Bach-Nielsen: 111 danske kirker som du skal se. Forlaget Frydenlund 2023.